

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Miljøministeren gav den 19. maj 2006 Folketinget en redegørelse om nationalparker R 17 [Folketingstidende 2005-2006, FF s. 7381 og 7466] med regeringens overordnede bud på indholdet af det kommende lovforslag og den videre proces. Redegørelsen blev forhandlet i Folketinget den 30. maj 2006. [FF sp. 7815].

Tanken om nationalparker i Danmark har været introduceret flere gange og senest i 2001 af Wilhjelmudvalget. Wilhjelmudvalget var nedsat af regeringen for at udarbejde et grundlag for en national handlingsplan for biologisk mangfoldighed og naturbeskyttelse. I udvalgets rapport blev det blandt en række tiltag anbefalet at etablere nationale naturområder i Danmark med den begrundelse, at der var behov for at sikre kontinuitet i naturbeskyttelsen og for at etablere større, sammenhængende naturområder, der kunne skabe sammenhæng mellem naturtyperne og styrke naturkvaliteten. Endvidere blev områdernes betydning for friluftslivet fremhævet.

Regeringen tog i efteråret 2002 med udgangspunkt i Wilhjelmudvalgets rapport initiativ til at igangsætte 2-3 pilotprojekter for nationalparker. Projekterne skulle være baseret på lokal forankring og borgerinddragelse. Der blev senere i februar 2003 indgået en aftale mellem Friluftsrådet og Miljøministeriet, hvorved der blev skabt økonomisk mulighed for at øge antallet af pilotprojekter.

I Wilhjelmudvalgets rapport blev områderne betegnet som »nationale naturområder«, mens de i dag kaldes »nationalparker« inspireret af den almindelige internationalt brugte betegnelse. Begrundelsen for ændringen af benævnelsen var især ønsket om at understrege et bredere formål, som ud over naturværdier og friluftslivet også omfattede de kulturhistoriske værdier.

2. Hovedlinjerne i lovforberedelsen

Der har været gennemført en række pilotprojekter og et udvalgsarbejde i en national følgegruppe for at undersøge mulighederne for etablering af nationalparker. Følgegruppens anbefalinger har ligget til grund for miljøministerens redegørelse om nationalparker til Folketinget.

2.1 Pilotprojekterne

Der blev i perioden april 2003 til februar 2004 i alt udpeget 7 pilotprojekter, som efter ca. 2 års arbejde blev afsluttet og afrapporteret hen over sommeren 2005.

2.1.1 Udpegning af pilotprojekter

Udpegningen af pilotprojekter blev startet ved at gennemføre forundersøgelser for de 6 områder, der var peget på i Wilhjelmudvalgets rapport. Dette førte til igangsættelse af pilotprojekter for 5 områder (Lille Vildmose, Mols Bjerger, Møn, Thy og Kongernes Nordsjælland), hvorimod der ikke var lokal opbakning til udpegning af Det sydfynske Øhav.

Der blev desuden igangsat pilotprojekter for Vadehavet og Læsø på baggrund af henvendelser fra hhv. Sønderjyllands og Ribe Amtsråd og Læsø Kommunalbestyrelse.

Der blev gennemført forundersøgelser til pilotprojekter for Skjern Å og Roskilde Fjord. Pilotprojekterne blev dog ikke igangsat, da der ikke var tilstrækkelig lokal opbakning. Friluftsrådet valgte senere selv at støtte ikke statslige undersøgelsesprojekter for Skjern Å og Det Kulturhistoriske Landskab på Roskilde- og Lejrengnen og Åmosen-Tissø. Disse undersøgelsesprojekter har afgivet rapport samtidigt med de syv pilotprojekter og efter de samme retningslinjer.

2.1.2 Pilotprojekternes gennemførelse

Der har været nedsat en lokalt sammensat styrkegruppe for hvert pilotprojekt, hvor formanden har været udpeget af ministeren. Det lokale statsskovdistrikt har fungeret som sekretariat i samarbejde med de berørte amter og kommuner.